

**‘Je eet je hart op als je het niet deelt’:
Trauma-narratief tussen stilte, loyaliteit &
getuigenis**

Lucia De Haene & Hanna Wouters

Inspiratienamiddag 13 maart 2026 – STUK Leuven
Expertisecentrum Transculturele Trauma-zorg
PraxisP & UPC KU Leuven

Casus – ‘Zo vergeten ze misschien’

Omgaan met trauma-geschiedenis: Bewegen tussen herinneren & vergeten

- ‘double imperative’ van herinneren & vergeten (Herman, 1992; Rousseau & Measham, 2007)
- bescherming van het niet-spreken
 - bescherming tegen overspoeling (White, 2005)
 - ouderlijke bescherming (De Haene et al., 2012)
 - cohesie van de partnerrelatie
 - **familiale eer** (Bourgeois-Guérin et al., 2014)
 - samenleven in gemeenschap
- bescherming van het spreken
 - trauma-geschiedenis inschrijven in levensverhaal & identiteit
 - van isolatie naar verbinding
 - **‘het geweld heeft niet het laatste woord’ – verzet & actorschap** (Rivera Holguin, de Smet, Corveleyn & De Haene, in press)
 - **maatschappelijke erkenning & herstel van betekenisvolle wereld** (Herman, 2025; Mooren et al., 2024)

praktijken van protest

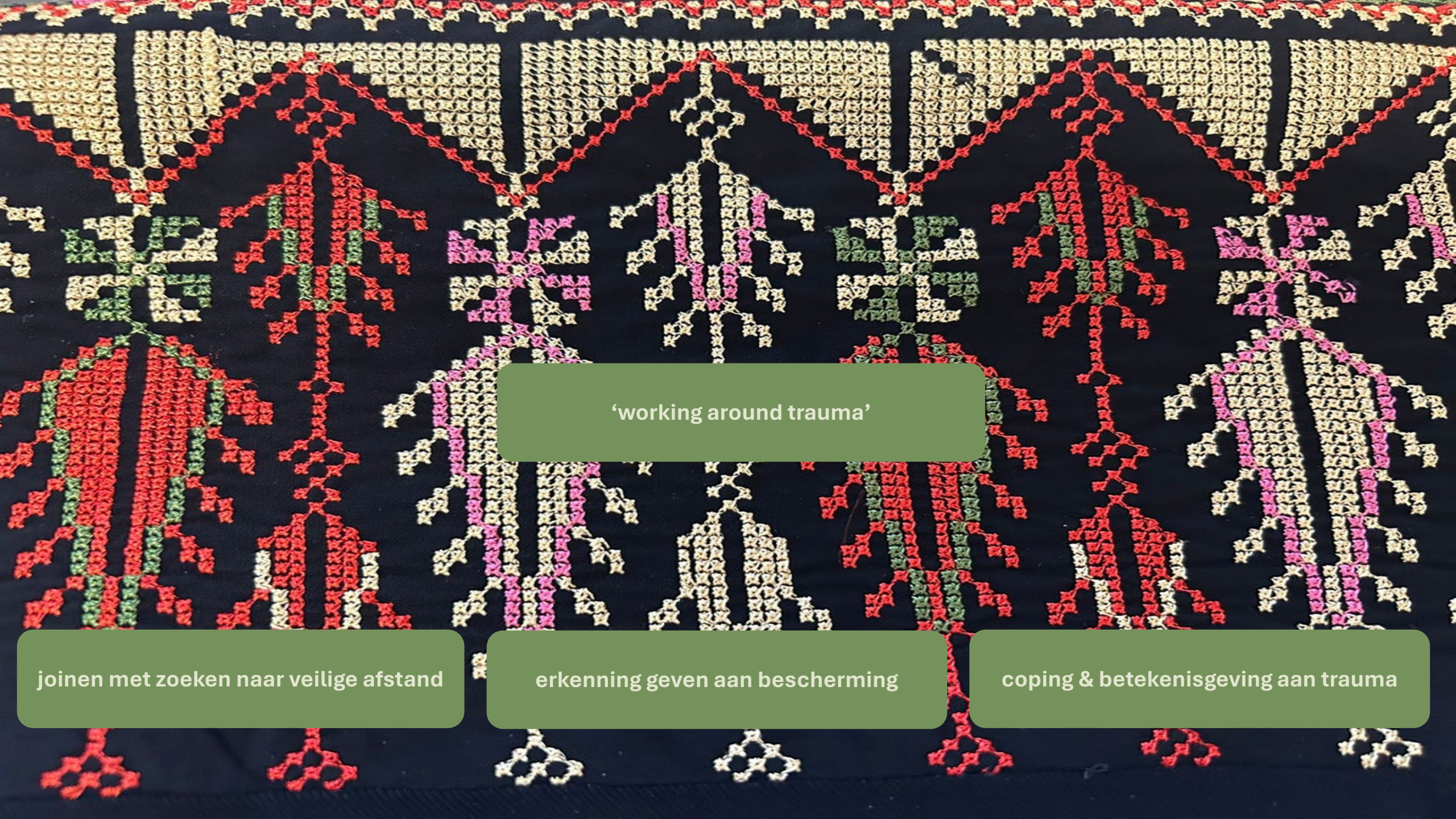
de sjaal van mijn vader

gemoduleerde disclosure

de sleutel om de hals

uitdrukken van loyaliteit

collectieve herinnering – wat met ons gebeurde

‘working around trauma’

joinen met zoeken naar veilige afstand

erkenning geven aan bescherming

coping & betekenisgeving aan trauma

Casus – ‘Mijn hor kon hij me me niet afnemen’

'WORKING AROUND'

(De Haene et al., 2020; Kevers, de Smet, Rousseau, Rober & De Haene, 2024; Rousseau & Measham, 2007)

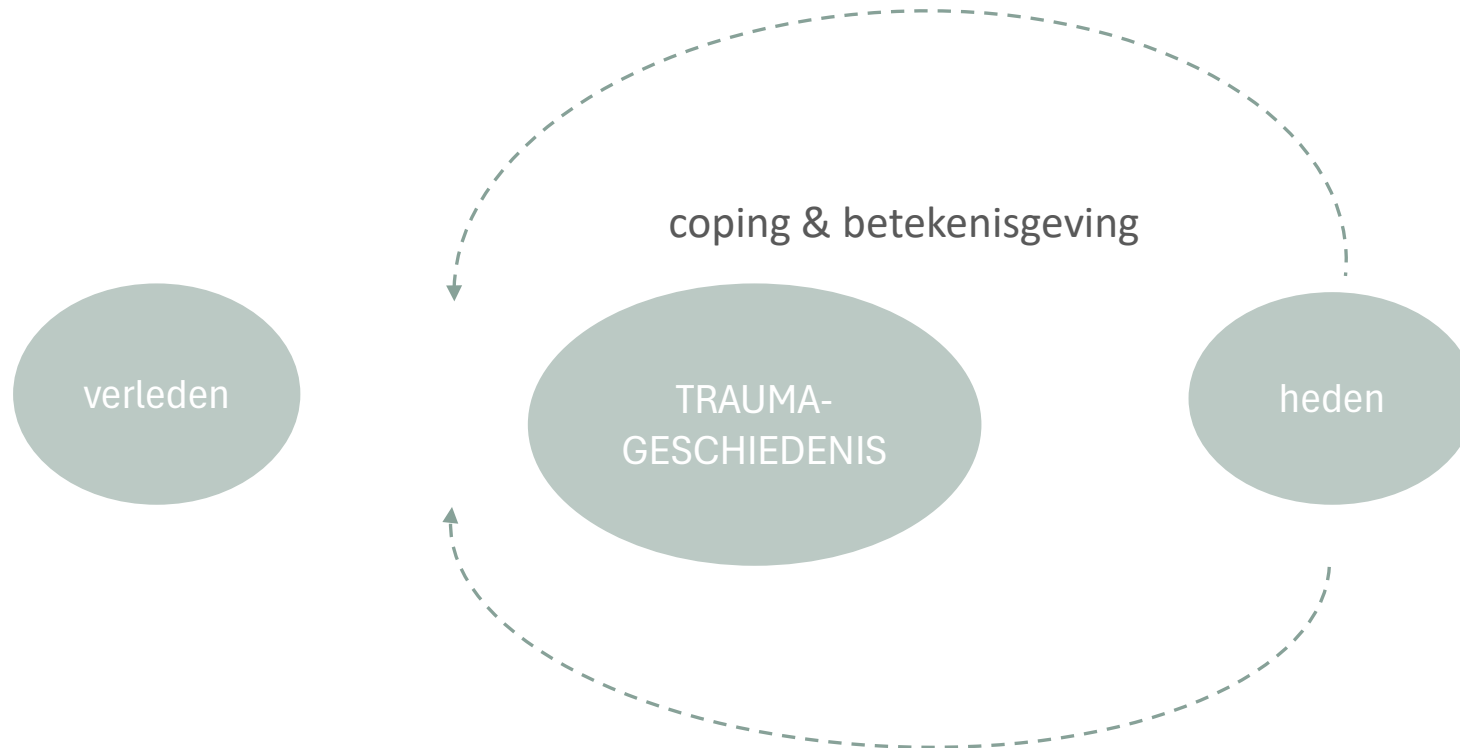

Casus – ‘Zorg dat je haar altijd weet te beschermen’

'WORKING AROUND'

(De Haene et al., 2020; Kevers, de Smet, Rousseau, Rober & De Haene, 2024; Rousseau & Measham, 2007)

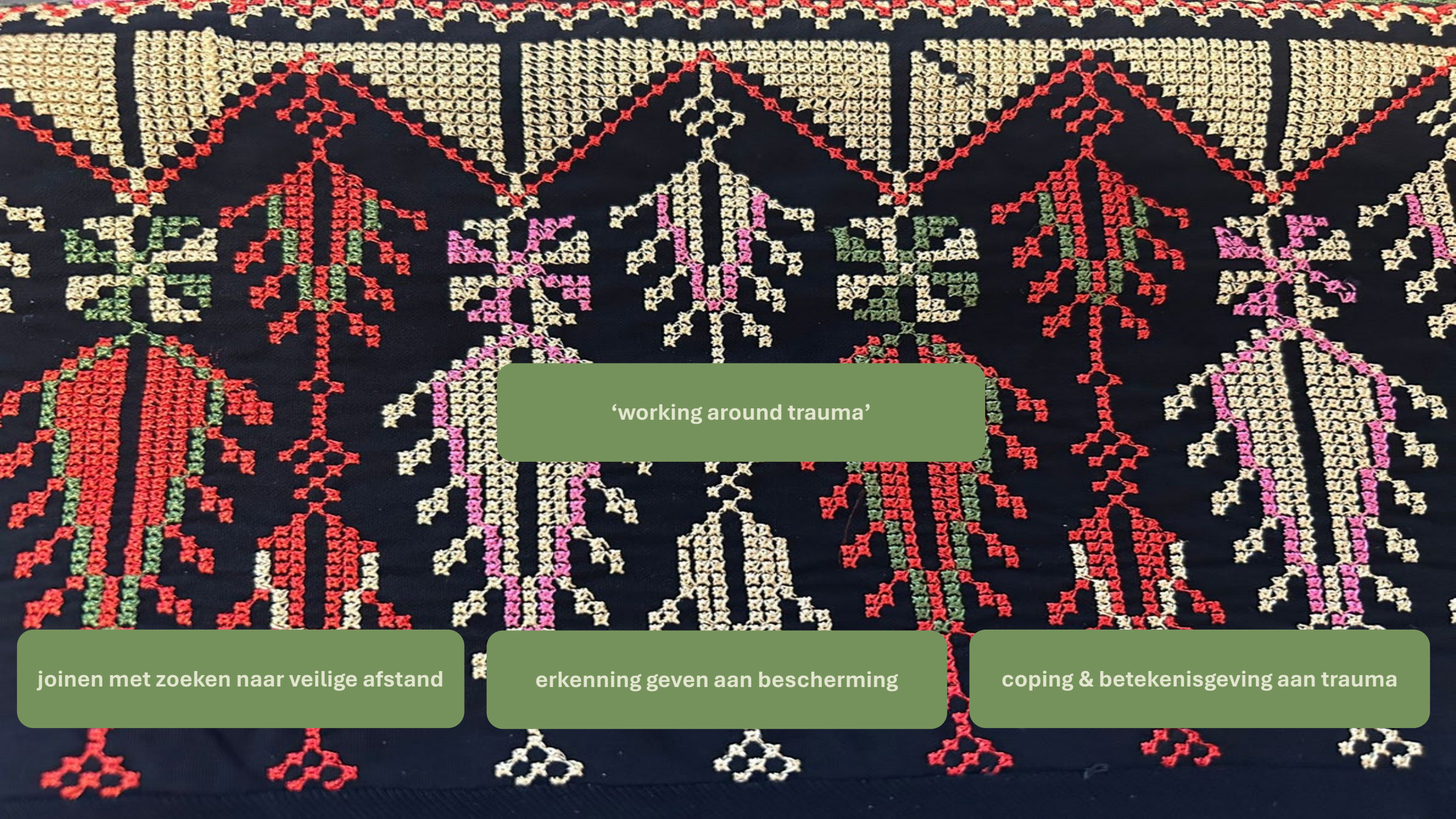

Casus – ‘Wil je meer vertellen over die jas?’

Van modulated disclosure naar maatschappelijke getuigenis

- **een maatschappelijke ruimte voor herinnering** (Kevers, Rober & De Haene, 2016; Vermeire, 2023)
 - herstel van betekenisvolle morele orde (Herman, 2024)
 - versterken van sociale steun
 - culturele helingspraktijken (Clare, 2023; Hussein et al., 2020; Pely et al., 2017; Santhaman-Martin, 2020)
- **getuigenispraktijken:**
 - 'a circle of witnesses' (De Haene, Adriaenssens, Deruddere & Rober, 2020; Vermeire, 2023)
 - significante andere in de consultatiekamer
 - reflecting team
 - **collaboratieve & intersectorale zorg** (Papahzian-Gohrabian et al., 2020; Versteede, Danckaerts, Rousseau & De Haene, 2024)
 - wat van dit verhaal wil je delen & hoe kan ik je supporter zijn?
 - voorbij re-enactment naar erkenning
 - deel worden van beweging tussen spreken & niet-spreken: angst om aan trauma-verhaal te raken

‘working around trauma’

joinen met zoeken naar veilige afstand

erkenning geven aan bescherming

coping & betekenisgeving aan trauma